

MLADOST

Izhaja 1. in 3. soboto vsakega meseca. □ Celoletna naročnina znaša 2 K, posamezne številke po 10 vin. □ □ □ □
Uredništvo: Fr. Terseglav, Ljubljana (Katol. tiskarna). □ □ □ □
Upravišтво: Lud. Tomažič, Ljubljana (Katol. tiskarna).

Št. 1.

V Ljubljani, dne 2. januarja 1909.

Letnik II.

Papež Pij X. slovenskim katoliškim mladeničem.

Na prošnjo predsedstva Z. T. O., pooblaščenega od II. občnega zbora, da se pokloni v imenu cele naše organizacije Svetemu Očetu, praznujočemu jubilej, je naš premilostni in za vse dobro vneti knezoškof poslal Njegovi Svetosti sledeče pismo:

V Ljubljani, 15. dec. 1908.

Št. 5791.

SVETI OČE!

Zadnji dve leti se združujejo mladeniči moje škofije v telovadne odseke, da se obvarujejo liberalnih društev in se privajajo rednemu, treznemu in čistemu, povsem krščanskemu življenju.

V Ljubljani je osrednje vodstvo teh odsekov, katerih je v škofiji že štirideset in v katerih je nad tisoč mladeničev. Odseki se hitro množe.

Predsedstvo je sklenilo, da praznuje »Zveza telovadnih odsekov« letošnji mašniški jubilej Vaše Svetosti na praznik Brezmadežne, dne 8. decembra. Radi tega je pozvala vse v Zvezi združene mladeniče, naj ta dan sprejmo skupno zakramenta svete pokore in sv. Rešnjega Telesa.

In res, mladeniči vseh odsekov so radi in v spodbudo vernega ljudstva ob določeni uri pristopili k mizi Gospodovi. Predsedstvo pa je prišlo k meni izraziti poklonstvo in udanost Vaši Svetosti ter je prosilo, da obvestim o tem Vašo Svetost.

Prošnji prav rad ustrežem v prepričanju, da bo Vašo Svetost ta način praznovanja jubileja močno razveselil.

Prosim hkrati apostolskega blagoslova za »Zvezo telovadnih odsekov«.

Vaši Svetosti najpokornejši

† ANTON BONAVENTURA,
škof.

Na to je papež Pij X. potom svojega kardinala državnega tajnika odgovoril sledeče:

Iz Vatikana, 24. dec. 1908.

Državno tajništvo Njega Svetosti,

št. 34.421.

PRESVETLI IN PREČASTITI GOSPOD!

Sveti Oče, kateremu sem Tvoje pismo št. 5791 z dne 15. decembra t. l. z veseljem pokazal, je prav rad sprejel lep dokaz sinovske in pobožne udanosti, ki so ga izrazili Njegovi Svetosti mladeniči vseh dotičnih telovadnih odsekov, praznujoči mašniški Njegov jubilej.

Radi tega podelé Sveti Oče v zagotovilo in potrdilo svoje očetovske ljubezni vsem mladeničem, ki so se udeležili sv. opravila dne 8. decembra, apostolski blagoslov.

Ko Te o tem obveščam, sprejmi hkrati izraz mojega odličnega spoštovanja, s katerim sem Tvoji Prečastnosti

veleudani

R. kardinal MERRY DEL VAL m. p.

Kristus.

Radosti polna je sveta noč. Angeljci pojo, lučce migljajo, otrok, ki je prvič prišel k polnočnici, gleda ves v čudu Detece v jaslicah in deviško Mater, a tudi starček se pomladi in prečudna čustva mu polnijo srce. Globoko skloni glavo in zopet in zopet sluša veselo oznanilo, da je rojen Kristus Zveličar sveta...

Da, Kristus Odrešenik!

Vse življenje se mu hipoma obnovi pred duhom — kaj bi bilo življenje brez Kristusa? Kdo mu je dajal prvih moči v bojih življenja? tedaj, ko so se začele gibati strasti in je življenje s svojimi skušnjavami stopilo predenj? Kristus. Kdo ga je vodil, da si ni umazal nog v blatu življenja? Kristus. Kdo mu je posvetil srčno ljubezen, da je bila močna, požrtvovalna do groba? Kristus. Kdo ga je tolažil, kdo mu dajal poguma, ko so prišli težki dnevi in so ga zadevale hude nesreče? Kristus. Kdo mu je vrnil srčni mir, če so ga zmogle z nepotrpežljivostjo, jezo, človeške slabosti? Kristus. In kdo ga podpira zdaj, ko stoji sklonjen ob robu groba in bo kmalu kmalu treba tja, kjer čaka človeka ali večno življenje

ali večna smrt — težka, strašna odločitev? Kdo ga podpira, kdo mu polni z vero, upanjem, z radostjo dušo? Kristus.

Kaj bi mu bilo življenje brez Kristusa?

Kako prazno, kako ničevno, kako brez svetlobe, brez lepote, brez upanja, brez večne radosti!

Življenje brez življenja, umiranje brez vstajenja! — —

Ali ni to povest vsakega človeka?

Brez Kristusa ne ve človek ne odkod, ne kam! Živi, pa ne ve, čemu; umira, pa ne ve, zakaj; odhaja, pa ne ve kam. Morda se mu smeji življenje, morda ga obdaja bogastvo, se mu ponuja razkošje, in on uživa in pije slasti. A doklej? Kakor hip bo minilo življenje in ostala bo le praznота srca, prevara, kesanje, in mračen dvom: ali je to vse življenje? in sedaj? Sedaj smrt! Koliko milijonov pa jih je, ki se jim nikdar ne bo nasmijalo življenje, ki jih ne bo nikdar srečala radost? Trpljenje bo njih delež, trnjeva bo njih pot, beda njih življenje — — in potem? Če ni Kristus Odrašenik, je tudi potem le mrak, le brezup!

Brez vere v posmrtno življenje, — in to vero je oznanjal Kristus, ta vera je združena z njegovim imenom, to vero vliva on s svojimi zakramenti v duše — brez te vere je človeško življenje in življenje vsega človeštva ničeva sanja, neutrudno beganje brez cilja, težka muka brez upanja! Kakor kal je, ki jo razje črv, preden vzeleni, kakor popje, ki odpade, preden se razcvete, kakor sad, ki zgine, preden dozori; kakor zimski dan, ki komaj sine in se že zvečeri; kakor ladja, ki brez krmila tava po morju, dokler je vihar ne vrže ob peči.

Kristus je človeštvu vse. Iz njega zajemlje človeštvo moč in upanje; on je luč v temi, on krmar v viharju, on cilj poti. Čim bolj človeštvo živi v Kristusu, tem polnejše je njegovo življenje. Kar je najlepšega, najboljšega in najvišjega v človeški zgodovini, v človeškem napredku, v človeških delih, to je iz vere v Kristusa, to je iz — krščanstva!

Celo najhujši nasprotniki krščanstva ne morejo nikamor brez Kristusa! Če se vdajajo nasladam, poginjajo, kakor so zginili še vsi narodi, ki so se vdali uživanju. Če pa resno mislijo življenje, govore o človekoljubju, o socialnosti, o socialnih dolžnostih, o pomoči zatiranim, o tolažbi bednim. A vse te misli so krščanske! Poganstvo ne pozna bratoljubja; krščanstvo uči, da smo vsi bratje, vsi ena družina, ker imamo vsi istega Očeta, Boga, vsi neumrjočo dušo, vsi isti cilj, v večnosti. Zato krščanstvo oznanja pomoč zatiranim, usmiljenje do ubogih, sočutje do žalostnih, ljubezen do vseh.

Nepoipno lepo kliče Cerkev o božičnih dneh s sv. Pavlom: »Prikazalo se je človekoljubje Odrašenika našega Boga!« Ljubezen božja nam je dala Kristusa in Kristus nam je dal ljubezen. Z ljubeznijo božjo v duši je človek zmožen lepih in velikih del, a zmožen tudi

žrtev, tudi premagovanja, tudi odpovedi.

Zato pa bodi Kristus vzor tudi naši mladini! Saj ta mladina hoče vse lepo, vse dobro, hoče dela, hoče truda in žrtev za svojo vzgojo, svojo izobrazbo, a tudi za vzgojo in izobrazbo ljudstva. Mladina hoče vzorov — ni ga lepšega kakor je Kristus; mladina hoče moči, — ni je večje kakor v Kristusu; mladina hoče življenja, — ni ga polnejšega kakor je s Kristusom; mladina hoče večnih ciljev, — Kristus je večni cilj; nemirno hrepenenje naše duše po sreči, po blaženstvu je iz njega in vodi k njemu. Kristus začetek in konec!

Dr. A. Ušeničnik.

Naloge naše mladine.

Ob novem letu se dela bilanca, a delajo tudi načrti. Naša mladinska organizacija je lahko vesela bilance; veseli smo je tudi mi, ki jo gledamo, kako se razvija, kako raste, kako hiti za svojimi lepimi cilji. Zato ji tudi ne bomo mi delali načrtov, saj je sama polna življenja, in zato polna podjetnosti, polna snovanja, polna vesele moči. A smemo zarisati daljnje cilje, ki si obetamo od nje, da jih nam bo uresničila.

Kaj upamo od tako lepe naše mladinske organizacije?

Če pogledamo po mili domovini, če opazujemo razvoj našega ljudstva, je gotovo veliko veselega, kar zremo. Koliko dela, koliko žrtev, a zato tudi koliko zmag zadnjih deset let! Naše ljudstvo je vstalo v novo življenje: politično, gospodarsko, a tudi versko!

Vendar si nihče ne bo tajil, da je še to in ono, kar je malo veselo. Mnogo bolje je, a dobro ni. Tu čakajo naloge naše mladine.

1. Še je en del fantov, ki jim mlado življenje ni mnogo drugega kakor sirovost, popivanje, pobijanje, ponočevanje. Alkoholizem pa nečistost sta še hudi rani našega ljudstva, ne povsod, ne več tako strašno, a vendar še. In koliko žalosti hodi za alkoholizmom in nečistostjo! Kako je radi njih v korenini zastrupljena rodbina, pogaženo srečno družinsko življenje, poteptana čast žene, uničena sreča otrok. Kletev se glasi in kletev leži na hiši, kjer bi morala vladati ljubezen, gospodarski mir in kraljevati božji blagoslov. To je prvo, kjer upamo lepše prihodnosti od naše mladine. Mladina iz naše prelepe organizacije bo zdrava in krepka, a ne sirova, polna moči, a za delo, polna življenja, a za čiste, neomadeževane vzore. Iz take mladine bo prišla nova sreča v rodbinsko življenje, novo zdravje v naše ljudstvo, pa neka plemenita omika, ki tako lepo odlikuje pred svetom vsak narod.

2. Drugo: Naše ljudstvo je zadnja leta močno napredovalo, vendar ta napredek še ni tak, da bi si človek ne želel večjega. Mnogi še vedno nimajo pravega zmisla za izobrazbo. Gospodarijo, kakor so gospodarili očetje v časih, ki so

za vselej minuli, ko so še bile vse druge razmere, ne tako drago delo, ne tako huda tekma (konkurenca) med narodi. Kmetijstvo, obrt, trgovina, vse se je izpremenilo, vse zahteva višje izobrazbe. Potem politična izobrazba. Tudi ta je še pri mnogih nezadostna. Ne zadoštuje le, da ima ljudstvo pravice, kakoršnih še nikdar ni imelo, da pa je treba te pravice tudi rabiti. Mnogi se še vedno ne brigajo ne za občinsko gospodarstvo, ne za deželni zbor, ne za državni zbor. Na dan volitev bi se najrajši skrili ali šli na polje. Potem pa socialna izobrazba. Število zadrug se je namnožilo, a mnogo krajev je še, kjer ni mož, ki bi znali sami voditi zadruge, posojilnico ali kmetijsko društvo ali kako obrtno zadrugo. In kar je še huje, malo je še tuintam socialnega čuta, čuta skupnosti, vzajemnosti, solidarnosti; temu in onemu še tiči v srcu sebičnost; vse presoja, vse ceni in meri le po tem, koliko bo žanj dobička in pa če bo takoj.

Tudi glede izobrazbe si od mladinske organizacije mnogo obetamo. V skupnosti se buki zmisel, zanimanje, veselje za izobrazbo. Napredovala bo gospodarska izobrazba. Saj se naša mladina z veseljem uči knjigovodstva, posluša strokovna predavanja, ali celo pohaja kmetijske tečaje, zadržno šolo. Politična naša organizacija ni, vendar je tudi šola politične izobrazbe. V njej se mladina uči spoznavati in umevati naloge občin, dežele, države, politične pravice državljanov, uči se zborovati, uči se ločiti prave in zdrave zahteve ljudstva od malomiselnih fraz raznih kričalcev. Ne dvomimo, da bodo izšli iz te organizacije moške, ki se bodo zavedali pravic, a tudi dolžnosti, ki jih ne bo treba zganjati na volišča, ampak bodo šli volit, kadar bo treba, kakor gredo orat in sejat, kadar pride čas oratve in setve, delat v delavnico, kadar pride čas dela, v cerkev molit, kadar je čas molitve. Zlasti pa je mladinska organizacija šola socialne izobrazbe. Mladina je že itak manj sebična in bolj požrtvovalna, organizacija ji bo dala še več čuta skupnosti in vzajemnosti; obenem pa bo izšolala socialno umnih in delavnih mladeničev in mož. In to je drugo.

3. Tretje pa je to: Naš narod je povečini pobožen; zlasti zadnji čas od prvega katoliškega shoda sem se je lepo pokazala vernost njegova. Več moli, rajši hodi v cerkev, bolj se zaveda, kako mu je potrebna moč svetih zakramentov. Vendar v mnogih še ni tiste pogumne vere, ki se ne sramuje sveta, ki se skriva boječe kakor Nikodem, dobri, a boječi Nikodem, ki je le zvečer v mraku hodil poslušat Kristusa, ker se je bal Judov. Ne da bi morala biti vera vsiljiva, kakor hinavščina, ki se rada kaže. A možka mora biti, ki ne zataji Gospoda, ko bi ga morala izpovedati; žasna mora biti, ki ji je čast služiti Gospodu, kakor je vojaku čast služiti vojskovodju; požrtvovalna mora biti, ki prenese, če treba, tudi posmeh malovernih ljudi.

Tudi v tem, upamo, bo naša mladinska organizacija vzor vsem. Za Marijin in sv. Očeta jubilej je to že tako lepo pokazala. In to je zares, kar diči krepke mladeniče: pogum, pogumno dejanje, pogumen nastop. Če pogum za svojo čast, koliko bolj za čast domovine; če za čast domovine, koliko bolj za čast božjo! Kako lep vzor: mladenič, zvest sebi, zvest domovini, zvest Cerkev, zvest Bogu! Blagor njemu, blagor njegovim, blagor narodu, ki ima takih sinov! O srečna naša domovina, da ji bo vstal nov rod, zdrav, izobražen, omikan, globoko veren in navdušen za vse, kar je lepo, kar dobro, kar pravo!

Ti si naše upanje, mladina naša!

Dr. A. Ušeničnik.

Duh naše gospodarske organizacije.

(Ivan Podlesnik.)

I.

»Ako hočete napredovati in se seznaniti z našo napravo, se morate zanimati za vse, za vsako delo morate prijeti in kar vam ni jasnega, povprašati«, tako mi je govoril moj ravnatelj, ko sem nastopil prvo svojo službo in nikdar mi še ni bilo žal, da sem se ravnal po njegovih navodilih tudi pozneje, ko že nisem več služil pod njegovim vodstvom.

Ako hoče mladenič napredovati, ako se hoče seznaniti s celim velikim organizmom našega naroda, se mora tudi zanimati za vse, za vsako delo mora prijeti in kar mu ni jasnega, po tem mora vprašati tamkaj, kjer lahko pričakuje, da se mu bo pojasnilo. Naša naloga ni, dati samo telesne in več duševne izobrazbe, temveč naša naloga, to je naloga mladeniške organizacije je, odpirati oči mladini in ji pokazati nove pridobitve na vseh poljih človeške izobrazbe. Zato pa ne smemo nikdar prezreti, da mora tisti, ki hoče napredovati in delati, poznati celi organizem našega naroda. In velevažen ud tega organizma je brezdvomno njegova gospodarska organizacija. Tista organizacija, ki je prinesla v našo domovino toliko novega življenja in toliko vsestranskega napredka ne samo na gospodarskem, temveč tudi na političnem polju!

Ozrimo se samo na naše Raiffeiznovke in pogledimo nekoliko natančneje koliko koristijo ljudstvu, v moralnem in gospodarskem oziru.

Že temelj, na katerem so zasnovana ta gospodarska društva, nas mora navdušiti. Ustanovitelj teh koristnih gospodarskih naprav Friderik Viljem Raiffeizen (zato se imenujejo »Raiffeiznovke«), ki je bil celo svoje življenje blag značaj in veren mož, je postavil svojo organiza-

cijo na temelj krščanskega usmiljenja. Zasmililo se je možu ubogo ljudstvo, zlasti kmečki stan in hotel mu je pomagati s tem, da ga gospodarsko osamosvoji ter tako reši iz krempeljev onih pijavk, ki so izsesavali življenjski njegov sok, s tem, da so mu posojevali denar na visoke obresti ter ga spravljali v popolno odvisnost. Vedel pa je Raiffeizen, da mož gospodarsko še tako trden, more le malo koristiti sebi, svojim in narodu, ako ne preveva njegove duše prepričanje, da vse, kar ima, pride od zgoraj in ni namenjeno samo za njega, temveč mu dano zato, da dela s e b i, s v o j i m i n t u d i n a r o d u d o b r o. Tako prepričanje pa mora dati le katoliška vera, ki je pravična vsem, bogatim in revnim. To je spoznal v dnu svoje plemenite duše Raiffeizen in zato ni učil svojega naroda samo p a m e t n o g o s p o d a r i t i i n g a n a v a j a l k v a r č e v a n j u, temveč kazal mu je tudi moč, ki nastane, ako se z d r u ž i l j u d s t v o na temelju trdne vere z namenom skupno zasledovati iste cilje, boriti se za iste smotre, pomagati drug drugemu kot b r a t u, ljubiti se kot otroci ene družine.

In ta moč je zmagala in zmagaše še dandanes povsodi, kjer se združuje ljudstvo na teh načelih, na načelih večno lepe, večno veljavne sv. Cerkve. To vidimo tudi pri našem narodu, pri katerem je vsevetela najprvo gospodarska organizacija in največ pripomogla, da je bilo tako kmalu strto načelo gospodarskega liberalizma, ki pozna samo p o s a m e z n i k a i n s k r b i s a m o z a p o s a m e z n i k a. Duh gospodarskega liberalizma je roko v roki z verskim liberalizmom šel nekaj časa tudi po lepih planjavah slovenske zemlje. To je bil »prosto-misleči«, uživanja željni duh, ki je privel semkaj k nam iz Francije z namenom, da tudi pri nas vzbudi družbo, ki se smatra poklicano samo za uživanje, v kateri naj ljudstvo služi kot suženj zato, da more i z v o l j e n a » i n t e l i g e n c a « uživati. Ta duh je pregnal nekoč ubogega Lazarja izpred hiše bogatina; utaknil ga je v sirotišnice in bolnišnice, pa ne iz usmiljenja, temveč zato, da pogled nanj ne moti u ž i v a j o č i h i n n e k a l i v e s e l j a b o g a t i n o v. To je bil tisti duh svobode, ki je zapovedoval skrbeti samo za se, delati samo za se, misliti samo za se. Utrinki tega duha se kažejo zopet dandanes in če je omagal premagan oče, nastopa dandanes njegova hčerka » s v o b o d n a m i s e l «, ki prihaja med našo mladino kot zapekljiva, očarljiva deklica, da zvabi s svojimi obljubami v svoje mreže poštenega slovenskega fanta. Mnogo smo že pisali v »Mladosti« o verskem liberalizmu, ki se nam predstavlja pod lepo krinko »svobodne misli«; opozoriti moramo sedaj še na gospodarski liberalizem, ki mora priti roko v roki z verskim. Ako človek misli samo na se, ako je sam sebi največji gospod, potem je tudi lahko razumljivo, da mora in da misli tako tudi pri svojem gospodarskem delu. In če se odeva »svobodna misel«, ta hčer-

ka pekla, s še tako lepimi tančicami človekoljubja in socializma, je to samo satanska pretvara, je to samo slepljenje, ki vodi brezdvomno v pogubo. Samo Eden je, ki je prišel na svet ubog in ostal ubog celo svoje britkosti polno življenje, da nas je odrešil na lesu sv. križa in ta Eden je dejal: »Ljubi svojega bližnjega kot samega sebe.«

Ta zapoved, to načelo mora prekvasiti tudi naše gospodarsko delo, to uči naša sv. Cerkve, to uče vsi veliki možje, ki hočejo dobro narodu tudi na gospodarskem polju. Tega načela se je držal tudi Raiffeizen in se ga drže tudi v njegovem smislu zasnovane zadruge pri nas na Slovenskem. In to je temeljno načelo teh gospodarskih naprav! Kjer se pa ne drže, tam ne spolnjujejo svojega zvanja, tam morda kopičijo svoje lastno bogastvo, ne delajo pa v duhu, v katerem je dejal tako lepo naš dr. J. Ev. Krek na II. slov. katol. shodu leta 1900: »In če nas vprašate, kaj nas najbolj veseli pri kmečkem gibanju, pri posojilnicah, pri združnem gibanju, bom ponavljal zopet: gmotni dobiček je postranska stvar, ker če so ljudje delavni in zdravi na duši in telesu, potem Vas vprašam: kje je tista moč, ki jih bo d e u s t a v i l a? Glavna stvar je m e d s e b o j n o p r i j a t e l j s t v o, ta medsebojna zveza, iz katere izvira misel, ki je poglavitna pri organizaciji: misel delovati za splošno korist.

Te misli v prvi vrsti se mora učiti, to misel mora spoznavati naša mladina ravno pri naši gospodarski organizaciji. To je jedro iz katerega vskali seme. To je cvet, iz katerega se rodi sad.

Ljubi svojega bližnjega kot samega sebe! Ta zapoved ne sme biti samo v naših ustih, temuč zapisana mora biti z živimi črkami v naših srcih, v vseh srcih slovenskih mladeničev.

Le pogledjmo kako se izvaja to načelo pri naših gospodarskih organizacijah, pri naših Raiffeiznovkah. Ali naj kažem tu na tiste gospode, o katerih se očita naši mladini, da se jim obeša na njihove črne suknje? Ali naj govorim o župnikih in kaplanih, ki pri obilici svojih stanovskih poslov požrtvovalno in nesebično vodijo naše gospodarske naprave, skrbje za nje, delajo v njih, pomagajo kjerkoli morejo? Le povejte mi župnika ali kaplana, ki je obogatel pri tem delu; lahko pa vam jih navedem mnogo, katerim je to delo izsrkalo življensko njih moč! Kako prav je imel naš dr. Krek, ki je zaklical mladeničem na lanskem škofjeloškem tečaju: »Pojdite in delajte tako kot delajo naši kaplani!« Da, bratje, tako kot delajo stoteri izmed njih samo pri gospodarskem delu, tako moramo delati tudi mi pri našem delu: požrtvovalno, nesebično, za svoje brate, ki jih moramo ljubiti kot same sebe, ako hočemo, da bo ta naša ljubezen rodila sad!

Preteklost in bodočnost.

Spodobi se, da tudi mi kaj izpregovorimo. Sicer pa tudi prevelika ponižnost ni naša navada, če ni vzroka zanjo. Vemo, da nam tupa-tam taalioni očita, da se preveč ponašamo z vspehi mladeniške organizacije. Taka kritika pa nam le koristi, ker nas vspodbudi k še gorečnejšemu delu . . .

Če nas kdo vpraša, kaj da se nam zdi pri prizadevanju, da bi se vsa slovenska mladina združila pod našim praporom, najvažnejše, brez premisleka odgovorimo: To, da se je mladina zavedla sama svoje cene in moči. Oblika naše organizacije, kakršna je zdaj, je postranska stvar. Da le mladeniči vedo, da tudi v našem javnem življenju kaj velja in da so vstanu sami iz sebe kaj ustvariti, naj bo to telovadski odsek ali izobraževalno ali pevsko društvo.

V tem oziru moramo z iniciativo Z. T. O. biti popolnoma zadovoljni. Komaj dve leti obstoja, pa se more izkazati z uspehi, ki daleč nadkriljujejo, kar smo pričakovali. Povem čisto odkrito: od začetka so dopisovali v »Mladost« večinoma tisti, ki tvorijo inteligenco, danes dobivamo dopise izključno od fantov samih in kar oni zasnujejo in zamislijo, v nobenem oziru ne zaostaja za tem, česar bi mi sami bili zmožni. Bogati so zakladi, ki počivajo v našem ljudskem naraščanju in če bomo delali tudi zanaprej, kakor smo začeli, jih bomo čezdalje več odkrili.

Le pomislimo! Dober mesec je pretekel, odkar smo opozorili naše fante, naj se sami lotijo predavanj, danes dobivamo vse polno poročil, da se to že izvršuje. Sprožili smo misel za fantovske sestanke, v Št. Vidu in Komendi so ju že priredili in sicer v takem obsegu, da jih na tako široki podlagi mi nismo zamislili. Tudi način, kako se naši fantje obnašajo nasproti nasprotnikom, je vzoren: ne polagajo nanje prevelike važnosti, kjer ni treba; kjer pa je treba, rajši delajo in sami sebe krepe, kakor da bi tožili in se nad njimi po nepotrebnem ogorčevali.

Doseglo se je pa še več: naši mladeniči vedo, kaj jih še čaka. Z občudovanja vredno bistrovidnostjo zro v bodočnost, nič jih ne more uplašiti, pa tudi nič iznenaditi. Veselodušje, optimizem je glavni znak naših fantov, oni ne jadikujejo s pesnikom:

Kar je minulo tu, mine za vedno;
vrne se morda, a isto več ni.
Kadar življenje ugasne nam bedno,
tožil bo duh nad našo gomilo,
tožil bo svetu naprej in naprej . . .
Bilo je, kot bi nikdar ne bilo,
in nikdar ne bode poslej.

Ne! Ni bilo, kakor bi nikdar ne bilo, in ni bilo, kakor nikdar več ne bo, temveč še lepše,

veselejše in krepkejše bo naše življenje, svetlejši naši vzori, kakor so le kdaj poprej bili! To je veroizpoved naše mladine! Kaj nam mar, če življenje prevara tega ali onega, če temu ali onemu ne izpolni vseh gradov, ki si jih je zidal v oblake: to je za nas važno, da napreduje celota, da se utrdi organizacija, da rastejo naloge in se postavljajo vedno višji cilji vsej skupnosti! Sanjavnost je zapisana pri nas med smrtne grehe; da nikoli ne omagamo pri nebotičnih idealih, ki nam jih stavlja naša organizacija, to je naša vera.

Zato pa smo tudi moške treznega dela in ne lažemo ne sebi ne drugim! Res je, danes zmagujemo; kaj pa nas čaka jutri, ne vemo. Toda pripravljeni smo na vse. Vemo, da se je liberalno učiteljstvo zato odpovedalo politiki, da bo tem lažje in svobodnejše delalo pri nepolitiški organizaciji. V tistih društvih, ki jih že imajo v rokah, in pri tistih, ki jih bodo še ustanovili, bodo odslej venomer povdarjali, da ne pripadajo nobeni stranki, da seveda niso klerikalci, pa tudi ne liberalci, ravnotako pa ne socialni demokrati. S tem mislijo vloviti še mnogo kalinov. Mi pa, ki poznamo njihova srca, vemo, da bo izobrazba, ki jo bodo širili, taka, kakor jo oni umevajo: protiverska in tem bolj nevarna, čim bolj jo bodo prodajali pod firmo nestrankarstva. Nevarnosti se zavedamo, zavedamo pa se obenem svoje sile. In ker slednje ne precenjujemo in tudi ne podcenjujemo, temveč jo po visokosti doseženih uspehov čisto prav cenimo, ni mogoče, da bi se zmotili. Če bodo rastle vrste nasprotnikov, bodo naše še bolj. To je gotovo, čim resnejše bomo upoštevali nasprotnike, tem vztrajnejše in ognjevitješe bomo sami delali. Bog daj, da bi nam sovražnikov nikdar ne zmanjkalo . . .!

Danes smo na tem, da imamo mladeniško organizacijo, kakršne nimajo ne Nemci, ne Francozi, ne Italijani, ne Čehi. Gojimo telovadbo, pa ne v tem smislu, da bi sirove telesne sile nadvladale dušnih, da bi vzgojili krepkomišični, toda malomožganski zarod, ki ne zna krotiti svojih zlih čutnih nagonov. Naši mladeniči niso kakor angleški športoljubi z nesorazmierno širokimi koleno in bikastimi vratovi, marveč združujejo telesno čilost z duševno izobrazbo v lepem, vsej njihovi človečnosti primernem soglasju. To je ključ do naših uspehov.

Da je krščansko svetovno naziranje vir, počelo in vzrok vsemu našemu napredovanju, nam posebič pač ni treba povdarjati. Nasprotniki bi tega ne umeli, naši pa to tako globoko čutijo, da je vsaka beseda o tem le medla podoba neizrečne resnice. Naglašati je treba samo to, da si je slehern član naše organizacije o tem čisto najjasnem; 8. gruden leta 1908 je za to neovržni dokaz, ki ga ni mogoče ne upoštevati. In ti, nasprotnik, ki te res nedoumljive moči, ki kali iz vere v Kristovo

blagovest, ne razumeš, veruj vsaj vidnim sadovom, ki jih je rodila, zavesti, ki je iz nje vzklila, gorečnosti, ki je iz tisoč te'ovadcev napravila tisoč apostolov!

Vi pa, fantje, se zavedajte tega vašega visokega poklica. Naj vam ne bo noben uspeh zadosti velik, noben cilj zadosti visok, nobena žrtev dovolj obsežna! Čimveč storite, tembolj vedite, da ste še veliko premalo storili! Naj vam bo šola naše organizacije kakor tista sveta očiščujoča reka, o kateri je največji pesnik vseh vekov, ki mu je v starodavni Ravenni postavljen spomenik iz slovenske kraške skale, zapel, predno se je v duhu dvignil iz vic v raj:

Brsteč kot popje, ki spomladi bujno
pomlaja se, sokov življenjskih polno,
sem stopil iz valov presvetih

čist in pripravljen, da se k zvezdam
dvignem.

(Purgatorio XXXIII.)

Franc Terseglav.

Bratski odseki!

Opozarjamo vas, da vsa pisma, namenjena Z. T. O. pošiljate na naslov »Zveza telovadnih odsekov, Ljubljana.« Bratu uredniku »Mladosti« se naj pošiljajo zgolj dopisi, namenjeni za list, kar pa je izmed tega, kar se pošlje predsedstvu »Zveze«, porabno tudi za »Mladost«, to itak brat urednik vse dobi, ker je pri sejah navzoč in dotične dopise tudi vse dobi v roke.

Semterja se dobi kak dopis iz tega ali onega telovadnega odseka v tem ali onem listu, v »Mladost« pa dotični odsek ne dopisuje. Opozarjamo na tozadevni sklep Z. T. O. na II. občenem zboru, da morajo odseki o svojih stvareh in prireditvah, zlasti pa o položaju, v katerem se odsek nahaja, o njega napredku ali pa o ovirah, ki se mu stavljajo, poročati v prvi vrsti »Mladosti«.

Uredništvo »Mladosti« nam javlja, da je z dopisi odsekov drugače jako zadovoljno. Skoro vsi odseki redno dopisujejo, le o nekaj malih že dolgo ni nič poročil. Kaj je z njimi? Fantje zelo večše dopisujejo, jedrnat, naglašajo bistvene stvari in se popolnoma ravna po priporočilu, da se naj kolikor mogoče opušča prazno prerekanje z nasprotniki, ako ni važnega pomena in naj se tudi tiste navadne fraze o kakih manjših prireditvah opuščajajo. Omenja naj se pa tudi najmanjša stvar, ki se tiče odseka. Uredništvo prosi odseke zlasti, da mu dopise pošiljajo že do torka pred tisto soboto, ko izide »Mladost«!

Proste vaje se bodo v kratkem fotografirale in objavile slike najbrž na posebni prilogi »Mladosti«. List bo prinašal odslej tudi redno tehniške članke, ki so se zadnjič pogrešali.

Odsekom se je razposlal »Društveni koledarček« za leto 1909. Prinaša naše poslovniške, torej jako važne stvari. Tiste izvode »Koledarčka«, ki jih odsek ne rabi, naj nemudoma pošlje nazaj g. Luki Smolnikarju, Katoliška Tiskarna, Ljubljana, ker jih razpošlje potem drugam!

28. t. m. se je vršil fantovski sestanek v Komendi. Poročila še nimamo. Iz dopisov posnemamo, da tudi v Košani in Spodnji Idriji fantje sami predavajo. Veseli nas, da najdejo nasveti Z. T. O. povsod in tako hitro razumevanje!

S priporočilom, da te dni posvetite zlasti krepki agitaciji za »Mladost«, vas pozivljamo na neumorno delo, da bo naša prihodnja vseplošna prireditev,

ki bo tudi topot poleg telovadbe združena z mladeniškim tečajem, pokazala nešteto armado mladeničev. Kakor razvidite iz današnje »Mladosti« vas bo to leto spremljal pri vaših prizadevanjih blagoslov najvišjega pastirja katoliške cerkve, kar uam bodi v prav posebno bodrilo!

Z. T. O.

III. in IV. prosta vaja.

3.

V vzpetni stoji roki v pest.

1. a) Odročno vzročenje (roke med odročenje in uzročenje) — prekrižna stoja (desno nad levo).
- b) Obrat v levo (na prstih), do vzpetne stoje — z rokami lok na vznotraj do odročenja.
- c) Drža.
2. a) Obrat v levo do zanožne stoje z desno — z desno roko skrčenje za tilnik — leva vztraja na mestu (predročenje).
- b) Udarec z desno naprej do predročenja — z levo zaročno krčenje — spojeno izpad naprej z desno nogo.
- c) Drža.
3. a) Vzravnavna in (spojeno) obrat v levo — prednoženje z desno — predročenje.
- b) Nizki počep (predročenje ostane).
- c) Drža.
4. a) Odročenje.
- b) Vzklon.
- c) Drža.

4.

1. a) Roke v bok — obrat v levo do zanožne stoje z desno.
- b) Vzročenje — (spojeno) nizki počep.
- c) Drža.
2. a) Predklon v čepanju (kolena skupaj), roke na tleh.
- b) Izteza trupla v ležno oporo za rokama.
- c) Drža.
3. a) V predklon v čepanju — (roke na tleh).
- b) Vzklon (spojeno), izpad z desno naprej — z desno predročno uzročenje, z levo zaročenje.
- c) Drža.
4. a) Obrat (na obeh petah), v levo do izpada z levo naprej — levo: predročno uzročenje. Zaročenje z desno.
- b) Uspešno — priročenje (desno nogo k levi).
- c) Drža.

P. K.

Mladeniški sestanek.

Št. vid.

Odsek Št. Vid, Šmartno, Preska. — Govori. — Agitacija za »Mladost«. — »Dom« v Šmartnem. — Telovadski nastop.

6. decembra 1908.

Zastopani so odseki šentviški, šmarski in preški, blizu 200 fantov. Poljski se je opravičil, Brat Podlesnik podeli besedo bratu F. Terseglavu.

Brat Terseglav izvaja: Današnji mladeniški sestanek je znamenit v prvi vrsti zaradi tega, ker so ga fantje sklicali sami. Boljšega izpričevala ni za organizacijo, kakor je to. Nato je govornik v daljših izvajanjih predložil fantom, kako se naša organizacija loči od nasprotne. Bistvene razlike so se zlasti zadnji čas zelo ostro pokazale. Mladina, ki sledi ali zavodno ali napolzavedno ali pa celo nezavestno svobodomiselnostem, je pokazala, da je izvrstna za ulico. Če je to zanjo koristno, je drugo vprašanje. Na ulici se razvneajo strasti, otopi pamet in oslabi se volja, ker se vsi udajajo slepo par voditeljem in kričanjem in tako izgube zmožnost samoodločbe in samopresoje. Nasprotno pa krščanskodemokratska mladina. Ta je previsoka in prevredna, da bi na ulici nastopala v temi duha in mraku brezvoljnosti. Njej ni treba na ulico, ker dosega svoje namene v društveni šoli, v telovadnici in v duhovadnici. Ona

je kvas ljudstvu, bodočnost narodu, branik veri. Naj bo ta sestanek porodišče novih idej, naj vzbudi še mnogo drugih po slovenski domovini!

Nato izvaža brat Podlesnik nekako sledeče: Šentviški odsek ima na razpolago najboljše predavatelje. A to ni vse, to ni dosti, na članih samih je, ali bo odsek tako čvrsto delal tudi dalje. Današnji dan nam pravi, da bo. Živimo po naukih naših voditeljev in ne pozabimo dolžnosti do društva, do svojih mojstrov in starišev, pa tudi do samih sebe. Kaj bi nam koristilo, da priporočamo vzgledno življenje, ako bi sami ne živeli tako? Vabi fante, da se vsi udeležijo skupnega sv. obhajila na Marijin praznik. Če si bomo iskali blagoslova od zgoraj, bomo nepremagljivi. Priporoča, naj se pridno agitira za »Mladost«. Poslale se bodo nabiralne pole in skrb bodi članov, da jih dne 3. prosinca napolnijo z novimi naročniki. A ne samo to. Tudi čita naj se »Mladost«. Da radi čitate, priča vaša »Ljudska knjižnica«. Citajmo pa le dobre stvari, da bomo napredovali v dobrem.

Brat Andrej Česen, načelnik šmartinskega odseka, povdarja: Letos, ko obhajamo jubilej našega presvitlega cesarja, moramo tudi mi fantje počastiti ta redek slučaj. Mi pa bomo največ veselja napravili cesarju, če si urimo telo in duha, da bomo kdaj močni, zavedni in poštenti fantje, kakršne ima tudi naš cesar rad.

Brat Erman v daljšem govoru izvaža: Pri našem delu ne pozabimo, kako prežijo nasprotniki na nas. Posnemajmo jih! Če imajo nasprotniki pravico, da vzgajajo mladino za svoje slabe namene, imamo mi dolžnost, da se branimo. Skrbeti moramo, da bodo imeli nasprotniki respekt pred nami. Agitirajmo za »Mladost«! Naš šentviški odsek ne sme biti zadnji v tej stvari.

Sledi poročilo zastopnika šmartinskega odseka. Članov je 22, naraščaja pa 34. Telovadi se po dve uri na teden. Vaditeljski zbor pa obiskuje tudi telovadske vaje v Št. Vidu. — Sledi razgovor o novem domu, ki se postavi drugo leto, in o orodju, ki se je že naročilo. Sklene se prirediti drugi tak sestanek v Šmartnem po novem letu. Priporočajo se redne seje in poročila za »Mladost«.

Poročevalec iz Preske pravi, da je v Preski 21 članov in 32 naraščaja. Upa, da se število članov pomnoži, kadar bodo imeli mladeniči priliko videti javni nastop telovadcev. Sklene se, da priredijo šentviški, šmartinski in preški odsek drugo leto javno telovadbo v Šmartnem in v Preski.

Nato govori predsednik V. Zabret, ki je bil zadržan prej priti. Veseli ga, da prenovljena dvorana sedaj, ko se je prelevila, prvič vidi zbrane same fante. Pozdravlja zunanje brate in bodri šentvičane k delu. Fantje skupaj! Kdor je pošten, kdor hoče biti pošten, naj pride med nas. Sli bomo naprej za pošteno izobrazbo. Priporoča »Mladost«. Vsak, ki hoče, da bo naš prijatelj, ki hoče imeti z nami kaj opraviti, vsak naj bo naročnik »Mladosti«! Priporoča krepko agitacijo. — Mladeniči so predsednika navdušeno pozdravljali.

Nato je sledil nastop 11 članov vaditeljskega zbora, ki je nastopil na drogu in bradlji. Ta lep vzoren nastop je bil najlepši zaključek lepega dneva, pri katerem so telovadci pod vodstvom načelnika Zavodnika z vzorno disciplino in spretnim nastopom navdušili vseh 200 fantov za idejo telovadbe.

Šmartno pri Kranju.

Nov odsek. — Dalje!

Tudi pri nas smo ustanovili telovadski odsek. Prišla sta deželni poslanec profesor Jarc in dr. Pogačnik, predsednik Z. T. O. ter nas navdušila, da smo sklenili se takoj lotiti združevanja mladine. Dočim je profesor Jarc govoril o bodočih nalogah deželnega zbora, je dr. Pogačnik orisal ogromno važnost, ki jo ima za slovensko ljudstvo organizacija mladine, ki je organizirano poštenje in organizirani smisel za izobrazbo na vseh poljih. Nato je v nov odsek vstopilo 30 čvrstih vitkoraslih mladeničev. Naročili smo že tudi telovadsko orodje. Novemu bratcu na Gorenjskem ne želimo samo, da bi

sam rastel in napredoval, temveč, da bi ponesel naše lepe vzore v bližnje vasi, koder marsikje žalibog mnogo mladine gine v žganje pitju ter posirovi v pretepanju. Naj bi šmartinski odsek bil kakor poživljajoča pomlad, kakor zmagujoče solnce, saj ima vse pogoje napredka na razpolago! Bodi pozdravljen brat, ki polagamo toliko upanja na te!

Krka.

Nov odsek. — Zadnji ostanki trohnečega liberalizma. — Agitacija za »Mladost«.

20. decembra se je ustanovil na Dolenjskem na Krki pri Zatičini telovadski odsek. Tega brata smemo biti prav posebno veseli, in sicer iz teh-le vzrokov: 1. je dolgo snoval in pripravljaval tako, da se mu je zagotovil trajen obstoj, 2. je na Dolenjskem v kraju, odkoder se bo telovadsko gibanje lahko razširilo na vse obližje, 3. ima izbornega vaditelja v osebi br. Zavodnika, ki je načelnik šentviškega odseka, pa je šel na Krko, v svoj domači kraj, da izuri fante, 4. ga podpirajo požrtvovalni rodoljubi tako, da imajo člani že zdaj vso telovadsko obleko in so naročeni vsi na »Mladost«.

O tem odseku, ki že marljivo deluje, smo dobili dva poročila. Prvo slove:

Krka, 27. decembra.

Pri nas se je ustanovil telovadski odsek 20. t. m. Krepke in krasne fante imamo, le navdušiti jih je bilo treba. Omenjenega dne so F. Terseglav iz Ljubljane, domači kaplan g. K. Supin in naš za vse dobro vneti gospod župnik zbrano mladino tako navdušili v svojih govorih in s svojimi navodili, da je takoj pristopilo v odsek 30 fantov in 30 naraščaja. Kmalu nato je prišel na Krko brat Zavodnik iz Št. Vida nad Ljubljano in zdaj telovadimo vsak večer. Telovadsko obleko imamo že naročeno. Odbor je sledeči: Anton Zupanc, predsednik, Anton Hrovat, tajnik, Janez Globokar, blagajnik, Anton Zupanc, Jožef Hribar, odbornika. Odbor je imel že dve seji. — Imamo pa v vasi, ki je drugače skozišinskozi naša, človeka, kateri se ponaša s tem, da je liberalec in misli, da je zaraditega velika glava. Ker zna pisati in delati »pritoženge« ter tudi ume izvrstno zabavljati, so se nekateri dozda nanj nekoliko ozirali. Mož je zaupnik liberalne stranke in popoln svobodomislec ter je svojčas obiskoval v Rožni dolini pri Ljubljani socialnodemokratski kurz. On je pristaš svobodne šole, je pri zadnjih volitvah volil socialnega demokrata in bi posebno rad, da bi se Cerkev in katoličanom tudi na Kranjskem tako godilo kakor na Francoskem. Sama strast ga je; ko je čul o ustanovitvi telovadnega odseka, se je na celem životu od jeze tresel. Ljudstvo ga ne mara, zadnjič so ga na volivnem shodu našega vrlega poslanca dr. Zajca vrgli vun na sveži zrak. Ker je pa premeten, je zdaj izkušal priti v telovadski odsek in prosil fante, naj ga puste 26. t. m. k prireditvi »Izobraževalnega društva«. Toda dobil je odgovor, da mi njega ne poznamo in da naj ostane v svoji oštariji pri svojem kislem cvičku. Zdaj pa zabavlja okoli in sramoti naše poštene fante s čuki. Mi mu povemo prav odločno, naj preveč ne izzivlja, ker bi mu mi utegnili prav pošteno poplačati! Naša fantovska čast ne trpi, da bi se zaganjalo v nas to zabavljivo bitje. Svoj smrdljivi liberalizem naj sam žveči, mi ne rabimo ne njega ne njegove oštarije, kjer se napada naše versko prepričanje in sramoti ljudsko mišljenje! Drugače pa bomo fantje tega domišljavega ničvedneža čisto prezirali, če pa bo preveč siten, se ga bomo ob pravi priliki in na primerni način že spomnili!

Objavljamo tudi drugi dopis od preprostega krškega mladeniča, katerega smo prav posebno veseli in ga dobesedno priobčujemo:

Krka, 28. decembra.

Dragi fantje telovadci in naročniki »Mladosti«! Nikar ne mislite, da je pri nas na Krki tako tiho in mrtvo, kakor si vi mislite. Ne, pri nas smo se prebudili, posebno zadnjega pol leta smo se začeli prav živahno gibati na polju slovenske krščanske organizacije. Ustanovili smo »Slovensko izobraževalno društvo«; dobro

napreduje in je tudi že priredilo šaljivo igro »Črevljari«, ki se je igrala 20. grudna v splošno zadovoljnost obilo udeležene občinstva. Imamo pevsko društvo, ki pod vodstvom vrlega gospoda organista Jerneja Pirnata dobro napreduje, tako da so naši fantje pokazali, da ne znajo kričati v zaduhlih gostilnicah pri polnih kozarcih, ampak da znajo javno in lepo zapeti naše narodne pesmi, če je treba. Pa še nekaj smo se zmislili, ko smo videli, kako se slovenski fantje v naši domovini živahno gibljejo. Veste kaj, smo djali, ustanovimo telovadni odsek! Seveda so bili nekateri fantje takoj za to in tako so sklicali dne 20. grudna shod, na katerem sta govorila F. Terseglav iz Ljubljane in naš gospod kaplan tako navdušeno in prepričevalno, da se je moral navdušiti še tako mrzli in trdi poslušalec. In še tisto popoldne se je vpisalo nad 30 mladeničev za telovadbo. Sedaj že pridno telovadimo, 15 fantov ima že telovadne obleke in hodi redno telovaditi vsak večer. To pa hudo bode v oči nekatere naše nasprotnike, katerih je pa tako malo, da sploh ni vredno, da bi imenoval njihovo število, in ti se hočejo iz nas nekoliko ponorčevati ter se sliši semtertje, da nas nazivljejo s čuki. Pa jaz, kmečke gore sin, bi svetoval, da bi pustili te ptiče kar lepo pri miru, da vam ne bodo še preglavic delali! Seveda, njim je hudo, ker fantje nočejo več zahajati v njih zaduhlo in zdravju škodljivo krčmo. In tako je prav, fantje, tako je prav! Pa še nekaj, dragi bratje in telovadci krški! Ker se sedaj bliža novo leto, treba, da naročimo vsi naš list, to je »Mladost«, ker brez tega ne bomo napredovali. Saj to ni veliko, dve kroni za celo leto, pa gremo menjkrat v gostilno ali pa malo manj cigar pokadimo! Zato pa bomo imeli vsaki mesec dvakrat dobrega in koristnega berila in bomo imeli priliko izvedeti, kako se imajo fantje drugje, kako drugod kaj telovadijo in tako dalje. Sedaj, fantje, pa se primimo urno dela in hodimo pridno k telovadbi, ker je pri nas vrli rojak in vaditelj Franc Zavodnik, da bomo potem lažje sami napredovali. Sedaj pa krškim in vsem slovenskim telovadcem srčen: Na zdar!

Temu dopisu je dragi mladenič dostavil to-le: Sedaj pa prosim gospoda urednika, oprostite moji pomanjkljivi pisavi, ker moja roka je bolj vajena sukati kmečko orodje, kakor pero. Pa tudi nekoliko preveč se je razširil ta moj dopis, zato vem, da bo romal v koš.

Ne, dragi brat! Prav lep je tvoj dopis in pero ti teče gladko tako, da te prosimo, da nam še nadalje redno dopisuješ, kako napreduje odsek v prelepi Krki! Bodi zdrav! — (Uredništvo.)

Kamnagorica.

Kruh nebeški. — Igre in predavanja. — Na delo za našo »Mladost«.

Ljuba »Mladost«! Najlepši dan za naš odsek je bil gotovo 8. gruden! Vsa četa telovadska se je udeležila sv. obhajila. V srce segajoče je bilo videti, kako se pogumno fantje ravnamo po načelih, ki krasijo nas in vsa bratska društva. Za mladeniči pa tudi naraščaj ni zaostal in so šli k mizi Gospodovi tudi tisti, ki so že bili pri prvem svetem obhajilu. Gotovo so stariši bili veseli, ko so videli svoje mlade fante, kako s svetim navdušenjem slede stopinjam svojih bratov! Zato pač ne sme biti krščanskega očeta in matere, ki bi branila svojim sinovom stopiti v naše društvo.

Popoldne ob četrtni uri smo ta dan priredili prelepo igro »Dve materi«. Zbralo se je v zadružnih prostorih vse polno občinstva, z veseljem smo pa opazili tudi brate iz Radoljice, Brezji in Jesenic. Igro so vprizorile 8. in potem vdrgli 13. dec. vrla dekleta »Mar. družbe«, zakar jim gre zlasti zato veliko priznanje, ker so čisti dohodki namenjeni za nabavo orodja za naš odsek. Sedaj se naši telovadci prav pridno urijo v novih vajah h katerim nam pošilja redno vaditelja bratski jeseniški telovadni odsek.

Kmalu priredimo predavanje. Predaval bo o disciplini gospod profesor Luka Arh, ki gori za blagor svojih domačinov. O zgodovini nam bo potem pre-

daval domači gospod župnik, tretje pa bo o alkoholizmu, kajti tudi z orožjem zmernosti in vzdržnosti od opojnih pijač se hočemo fantje boriti proti najhujšemu sovražniku našega ljudstva.

Dne 3. januarja gremo z največjim navdušenjem na agitacijo za našo »Mladost« in bomo stopili v vsako hišo, da jo razširimo, kajti ta naš list ni papir, popisan s par frazami, marveč je vsaka vrstica jedro in resnica. Prihodnjic vam sporočim o naših uniformah in novem telovadskem orodju.

Pri nas leže zadnji čas jajca tudi tica sokol, pa so vsa jalova. Pri priliki kaj več, kako uboga žival životari. Na zdar!

Košana.

Fantovska predavanja. — Telovadba. — Kako ruje liberalni učitelj.

Že dolgo niste od našega odseka dobili nobenega poročila, zato pa vendar ne mislite, da smo zaspali. Trikrat na teden se zbiramo v telovadnici in na drugo izvajamo že prav lepe vaje, sedaj dobimo tudi bradljo. Na sveti večer je predaval brat Franc Cucek, prihodnjic predava podpredsednik brat Franc Sušelj. Takb vidite, da se ravnamo popolnoma po nasvetih Z. T. O. in nastopamo fantje sami.

Poročati pa Vam moram tudi o naših liberalcih, ki so združeni pod vodstvom neizogibnega liberalnega učitelja v takozvanem »Pevskem društvu«. Nam ni sicer prav nič mar, kaj v tistem žalostnem društvu naši nasprotniki tulijo in kako za svoje ponočne nastope dobivajo njega člani orožniške obiske. Za to jih gotovo ne zavidamo. Gnjuši se nam pa, da zdaj, ko se liberalizem steguje na smrtni postelji, vabijo naše mladeniče k svojim prireditvam, da bi s čvrsto našo krvjo poživili svobodomiselnega mrliča. Učitelj bi rad, da bi naši fantje prišli k občenemu zboru njegovega pevskega društva, da bi ondi celo v uniformah nastopili in trem našim fantom ponuja celo volivni glas. Da jih ni sram! Skozi dva meseca so vsako noč prepevali ti pevci-pivci sramotilne pesmi proti nam, nas obkladali s čuki, zbadali povsod, na cesti in v gostilni in celo z grabljami je napadel ud liberalnega pevskega društva člana telovadskega odseka, trobentačem so žugali, da jim razbiijejo rogove itd. itd. Zdaj, ko jim slaba prede, bi naše fante radi k sebi zvabili! Da bi vam morda zopet balončke nosili, kali? Reveži na duhu! Pojte po drugega zdravnika, mi košanski pošteni fantje imamo zadosti resnega dela v lastnem odseku, za učiteljske podrepnike smo pa preponosni! Na zdar!

Hotedršica.

Pri studencu moči. — »Mladost« in telovadba.

Z veseljem in ponosom smo brali v »Mladosti« poročila naših bratskih odsekov, kako so praznovali jubilej Marijin in papežev. Mi preprosti mladeniči vidimo v tem največji korak, kar jih je dozdej naša organizacija storila. S tem je pokazala, da je versko zavedna in da išče moči pri viru vse moči. Tudi pri nas smo se 8. t. m. udeležili svetega obhajila. Tudi za nasprotnike je bila ta manifestacija pomembna, ker so videli, koliko nas je. Lepo število nas je že in gremo naprej po jasno začrtani poti, od katere nas noben vihar ne bo odvrnil. Seveda imamo še dosti ovir, zlasti hudo občutimo pomanjkanje telovadskega orodja, toda v kratkem času si ga bomo vsaj nekaj naročili. Fantje marljivo zahajajo k vajam in tudi pridno hero naše časopisje, zlasti naš pbenos in diko, »Mladost«. Na zdar!

Idrija.

Pri prijatelju mladine Jezusu. — Telovadba najboljših članov.

Letošnji Marijin in papežev jubilej smo tukajšnji telovadci obhajali na prav lep način. Ob pol 7. uri zjutraj smo se zbrali v društveni dvorani in potem smo skupno odkorakali v stolno cerkev k sveti maši, ki jo je daroval

čas. gospod kaplan. Pred začetkom svete maše je stopil gospod kaplan pred oltar in nam v kratkem in jedrnatem govoru pojasnil praznovanje današnjega dne. Govoril je tudi, kako se moramo ne le telesno v telovadbi uvrstiti, ampak tudi duševno. Ni se nam treba sramovati tudi javno povedati in nastopiti, kar čutimo v svoji duši. Med sveto mašo smo prejeli sveto obhajilo in po svetem opravilu smo se mirno vrnili domu. Ta dan je za nas telovadce velikega pomena in naj ostane globoko zapisan v naših srcih.

Dne 10. januarja prih. leta namerava prirediti tukajšnji odsek majhno telovadbo za vse podporne člane telovadnega odseka, v telovadnici c. kr. ljudske šole. Spored bo sledeč: Izvrševale se bodo nove proste vaje, nadalje se bo telovadilo tudi na drogu in bradlji. Ker imamo pa mnogo podpornih članov, se je sklenilo, da bodo nastopili samo najboljši telovadci, in tudi teh samo okoli deset. Med pohodom in prostimi vajami bode svirala društvena godba posamezne komade. Na zdar!

Spodnja Idrija.

Predavanja. — Pri Kralju vseh vekov.

Tudi nas je zadel nekoliko opomin II. občnega zbora Z. T. O., posebno glede »Mladosti« in dopisovanja. Pa to hočemo z novim letom popraviti. Vse drugo veselje, vse večje navdušenje je v našem društvu, odkar imamo svoj telovadni odsek. Priredili smo že telovadci svojo veselico z igro »Čevljar« s pevske točkami. Pripravljamo se za drugo, da si bomo potem preskrbeli kaj telovadnega orodja. Imeli smo do sedaj tri predavanja. Predsednik je govoril nekaj o zgodovini telovadbe in o lastnosti pravega telovadca, br. Art. Rejc o disciplini in značajnosti in idrijski br. J. Kanduč o dobrem in slabem tisku, kar je bilo zelo primerno zlasti v tem času, ko bo treba naročevati časopise. Na Marijin praznik, dne 8. decembra, smo se udeležili tudi mi vsi skupnega svetega obhajila. Na zdar!

Vipava.

Velik napredek v telovadbi. — Ženski telovadski odsek. »Mladost«.

Pa naj se kateri telovadni odsek tako postavi kakor se je naš te dni! V teku štirinajstih dni je imel tri javne telovadbe in pri teh so se že izvajale nove proste vaje po godbi. Kaj ne, se vam čudno zdi in boste rekli: »Saj so se komaj zadnjič pri občnem zboru Z. T. O. pokazale, pa da bi jih že znali?« Pa jih že znamo! Dve javni telovadbi sta bili v trgu v Vipavi, ena pa na Gočah pri Vipavi.

Omeniti moramo, da je prišel k nam brat Pavel Kržan iz Ljubljane, nas vzel nad štirinajst dni v roke ter nam preračunal vse kosti; tako da smo sedaj popolnoma pomlajeni.

Tudi dva izleta smo imeli te dni, prvič na Goče, kjer se je osnoval pripravljalni odbor, ki tudi že vrlo napreduje, in v starodavno mesto Sv. Križ na Goškem.

Ustanovil se bo v Vrhpolju tudi telovadni odsek. Par fantov se že vadi v naši telovadnici, dva pa imata že uniformo. Vrhpoljski fantje, ne ustrašite se tega, če Vas prav časte nasprotniki! Navadite se imeti trdo kožo, da vam liberalne puščice ne bodo škodile.

Kmalu po ustanovitvi moškega telovadnega odseka so se začele za telovadbo zanimati tudi vipavska dekleta. Kako tudi ne? Saj so izpredvideli, kako se pridobi ravno pri telovadbi moč, katero se tako zelo rabi pri delu v vinogradu. Koliko velja pri težkem telesnem ali duševnem delu ravno vztrajnost, to ne ve vsakdo, kdor ni poskušal. Vztrajnost pa je težko mogoča brez telovadbe. Tako so si mislili tudi dekleta. Truditi se morajo istotako, kakor fantje, ali jim ne bo dala telovadba iste moči, iste energije, iste vztrajnosti, kot njim? Poizkusimo! In zavladala je med vipavskimi dekleti splošna odločnost. »Tudi me hočemo telovaditi po vzgledu v Ljubljani in Mirnem!«

V nedeljo, dne 13. decembra, so se zbrala v društveni dvorani vsa ona dekleta, katera so bila navdušena za dobro delo in izmed svoje srede so si izbrale svoj odbor, in sicer ta-le: Predsednica Mimi Perhavec, podpredsednica Fani Silvester, tajnica Tončka Miller, blagajničarka Karolina Šček, odbornici Mihaela Curk in Anica Šček, načelnica Franica Kariš, prvi in drugi vadiateljici Franica Janežič in Marica Petrič. Vse so bile soglasno izvoljene.

Na kar so naleteli fantje, to bodo gotovo skusila tudi dekleta. Zaničevali jih bodo nasprotniki, zasmehovali in sumničili. Ne ustrašite se tega. Pred seboj imate za vzgled one telovadce, katerim ni nič škodilo zaničevanje. In kar njim ni škodilo, telovadkinjam tudi ne bo. One že vedo, kako se jim je treba boriti pred surovimi napadi sovražnikov. Če bo vladala med njihovimi vrstami disciplina, poštenost in navdušenost za organizacijo po resnično krščanskih vzorih, potem ni dvoma, da si bodo tudi dekleta priborila v vseh krogih spoštovanje. Izginili bodo predsodki, dekleta pa se vedno bolj utrjevala v vsem dobrem. Poleg telovadbe pa bodo gledala tudi na to, da se bere in razširi »Mladost« v vipavskem okolišu.

Trbovlje.

II. redni občni zbor. — Agitacija za »Mladost«.

V nedeljo, dne 27. dec. 1908. smo imeli v našem »telovadnem odseku« II. redni občni zbor. Prečital se je zapisnik o prvem rednem občnem zboru, ki se je odobril. Čital se nam je tudi poslovnik, ki smo ga z veseljem vzeli na znanje. Iz posameznih poročil posnemamo sledeče: odsek ni mogel zadostiti svojim dolžnostim, radi pomanjkanja prostorov; vendar pa je naredil mnogo i v organizatoričnem i v tehničnem oziru. Imel je nekaj samostojnih predavanj; vsikdar pa so se bratje udeleževali predavanj, zborovanj in shodov naših društev. Odsek je bil zastopan po šestih zastopnikih na občnem zboru »Zveze telovadnih odsekov« v Ljubljani; zastopan je bil tudi po enem zastopniku na občnem zboru »Zveze slovenskih mladeničev« v Celju. Udeležili smo se svete maše na jubilejni dan našega presvitega cesarja; takrat smo imeli svoj prvi javni nastop v naših uniformah. Odsek je imel 30 članov; a žali Bog se je to število, radi pomanjkanja prostorov precej zmanjšalo. Imeli smo več odborovih sej in bratskih sestankov. Br. A. Govejšek je odšel k vojakom; kljub temu je ostal še vedno naš zvesti član. Dobiva »Mladost« in zahaja v telovadnico celjskega telovadnega odseka. Na zdar! mu. Odsek je priredil v poletnem času tudi nekaj izletov. Telovadilo se je ob lepem vremenu na prostem, ob neugodnem vremenu pa smo morali telovadbo opustiti. Pokazali smo že tudi meseca aprila javno vajo, ki je občinstvu jako dopadla. Udeležili smo se tudi Zvezine javne telovadbe v Škofji Loki. Ker radi pomanjkanja prostorov nismo mogli v prid odseka prirejati nikakih veselice, stroškov pa imeli mnogo, zato je naše finančno stanje precej slabo; bilanca nam kaže nekaj deficita. A tudi tega se ne ustrašimo; s svojo pridnostjo hočemo tudi temu zadostiti. Ko so bila posamezna poročila končana, se je br. predsednik zahvalil bratu načelniku za njegovo vztrajno tehnično delo, ter ga prosil nadaljne naklonjenosti. Nato se je vršila volitev novega odbora. Bili so soglasno izvoljeni sledeči: brat Ivan Zupan ml. predsednik, brat Vekoslav Govejšek tajnik, brat Franjo Lorber, blagajničar, brat Josip Kalme in Dominik Kolenc odbornika. Načelnikom je bil z velikim navdušenjem izvoljen dosedanji načelnik brat Ivan Černe, podnačelnikom pa brat Avgust Jordan. Po končanih volitvah so se bratje zahvaljevali za svoja odborniška mesta ter eden drugega navduševali za nadaljnje delo. Upamo, da gotovo smo prepričani, da bo naše poročilo na III. občnem zboru mnogo veselejše od današnjega. Z navdušenjem smo sprejeli predlog, da naj vsak agitira za nove člane in naš list »Mladost«. Zagotovili smo si, da hočemo vso pošteno našo mladino združiti z nami. Razšli smo se z veselo nado, da se nam vsi naši sklepi uresničijo. Bodimo torej neumorno delavni! Na zdar!

Trgovina

IVAN PODLESNIK ml.

Stari trg 10. -- LJUBLJANA -- Stari trg 10.

ima v zalogi sledeče telovadske
potrebščine

čepice s peresi, telovadne

hlače, srajce in čevlje, - - -

pasove za uniforme, znake.

Priporoča tudi svojo bogato

zalogo klobukov in čevljev.

Svoji k svojim!

Na vseh razstavah naj- višje odlikovana tvrdka!

je uredila celotno več 100 telovadnic.

Edina češka tovarna za vzorno telovadno orodje, na
!! stroje in benzinmotor. !!

Br. Vindyš & spol. na Smihovem

:: (Praga). ::

Priporoča se sl. telovadnim odsekom in
šolam za popolno in vzorno urejevanje telo-
vadnic, kakor tudi za izdelbo močnega in
elegantnega telovadskega orodja po pri-
znanem sistemu. Uredi domače telovadnice,
izdeluje orodje za športne igre, različne no-
vosti, bradlje, konje, kože in drugo težje
premično telovadsko orodje s patentiranimi
originalnimi napravami za lahko in hitro
premikanje in prenašanje orodja, patentirane
lestvice z železno konstrukcijo, prirejeno za
pomikanje z varnim patentiranim ustavljenjem
v poljubni višini in legi.

Poprave in prenašanja se hitro in po
ceni izvršijo. Sploh so cene zmerne.

Plačilne pogodbe po dogovoru. Ceniki in
proračuni brezplačno in franko.

Katoliška Bukvarna

— v Ljubljani —

priporoča

popolno zalogo slovenskih knjig, muzikalij itd.

in doposlje popoln

imenik knjig in muzikalij vsakemu na zahtevo
brezplačno in poštne prosto.

Za društveno porabo omenjamo še posebej:

Blagajniška, tajniška in knjižničarjeva knjiga vsaka vezana po	K 8-50
Pravila za katol. slovenska izobraževalna in podobna društva, ki mesečno pobi- rajo prispevek svojih članov lega	> -80
Glavna knjiga za »Čebelice« vezana	> 9-
Blagajnikova knjiga za »Čebelice«	> 4-90
Hranilna knjižica za »Čebelice« 100 izvodov	> 8-
Mesečni zaključek za »Čebelice« lega	> -60
Statistika za telovadne odseke vsaka knjižica	> -80
Stroj A., društveni govornik I. zvezek	> 3-
Podlesnik I., Knjigovodstvo I. del. Knjigo- vodstvo za društva, »Čebelice«, mlade- niče in gospodarje vezano	> 3-20
Podlesnik I., Knjigovodstvo II. del vdz.	> 6-90

Zahtevajte natančne imenike.

Manufakturna trgovina Fr. Regorschek

Stritarjeve ulice št. 3.

Ustanovljeno 1867.

Ima v zalogi blago za telovadne
srajce in žnore za surke; priporoča
tudi slavnemu občinstvu svojo ve-
liko zalogo sukna, platna in manu-
!! fakturnega blaga. !!

! Razširjajte!
priporočajte
agitirajte za
'MLADOST'